

Valsts izglītības
saturs centrs

Projekts «Kompetenču pieeja mācību saturā»

**Velga Kakse, Vispārējās izglītības saturs nodrošinājuma nodaļas vadītāja
vietniece**

velga.kakse@visc.gov.lv

2016.gada 17.oktobris

Valsts izglītības
satura centrs

Nacionālais attīstības plāns (NAP) 2014-2020

Rīcības virziens "Kompetenču attīstība" (42.-46.lpp.)

„[275] Lai cilvēkam būtu iespēja iegūt un strādāt cienīgu darbu un gādāt par sevi, saviem tuviniekiem un sniegt ieguldījumu valsts attīstībā, **nepieciešamas dažādas kompetences (zināšanu, prasmju un attieksmju kopums)**, piemēram, valodu prasmes, informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārzināšana un lietošanas prasmes, saziņas un sadarbības prasmes, darba prasmes, uzņēmējspējas, pilsoniskā apziņa, radošums, spēja kritiski domāt, plānot finanses, novērtēt riskus un rast tiem risinājumus. Kompetences jāpilnveido visa mūža garumā, jo mēs nevaram paredzēt nākotnes vajadzības.

Valsts izglītības
satura centrs

Kompetenču pieeja izglītībā 21.gs

Kompetence ir

- indivīda gatavība dzīves darbībai mūsdienu mainīgajā pasaulē;
- spēja izmantot zināšanas, prasmes un paust attieksmi, risinot problēmas mainīgās, reālās dzīves situācijās;
- spēja adekvāti lietot mācīšanās rezultātu noteiktā kontekstā (izglītības, darba, personīgā vai sabiedriski politiskā)

Atšķirībā no prasmes

(prasme - spēja veikt uzdevumus jeb māka veikt darbību un risināt problēmas) **kompetence ir kompleksa**, tā ietver:

- zināšanas (satura, epistēmiskas vai procedurālas);
- prasmes (kognitīvās, tehniskās, intrapersonālās u.c.);
- attieksmes (tās ir balstītas uz vērtībām un vienlaikus ir saistītas ar motivāciju un gribu)

Valsts izglītības
satura centrs

Kompetenču pieeja izglītībā 21.gs.

Gūstot vispusīgu izglītības pieredzi, skolēni attīsta **pamatkompetences** dažādos cilvēka darbības virzienos sekmīgai darbībai pasaulē un tālākai izglītībai.

Pamatkompetences ir nozīmīgas pašas par sevi, tās nodrošina arī kontekstu caurviju kompetenču attīstībai.

Skolēni pamatkompetences apgūst vienā vai vairākos mācību priekšmetos un attīsta tās, izmantojot caurviju kompetences.

Caurviju kompetences ietver nozīmīgus skolēna darbības kognitīvos, afektīvos un sociālos aspektus, kas attiecas uz visiem cilvēka darbības virzieniem.

Caurviju kompetenču attīstība ir visu mācību priekšmetu uzdevums. Skolēni caurviju kompetences attīsta, lietojot pamatkompetences dažādos cilvēka darbības virzienos un otrādi – konsekventi un sistemātiski izmantojot caurviju kompetences, nostiprinās skolēnu pamatkompetences.

Valsts izglītības
satura centrs

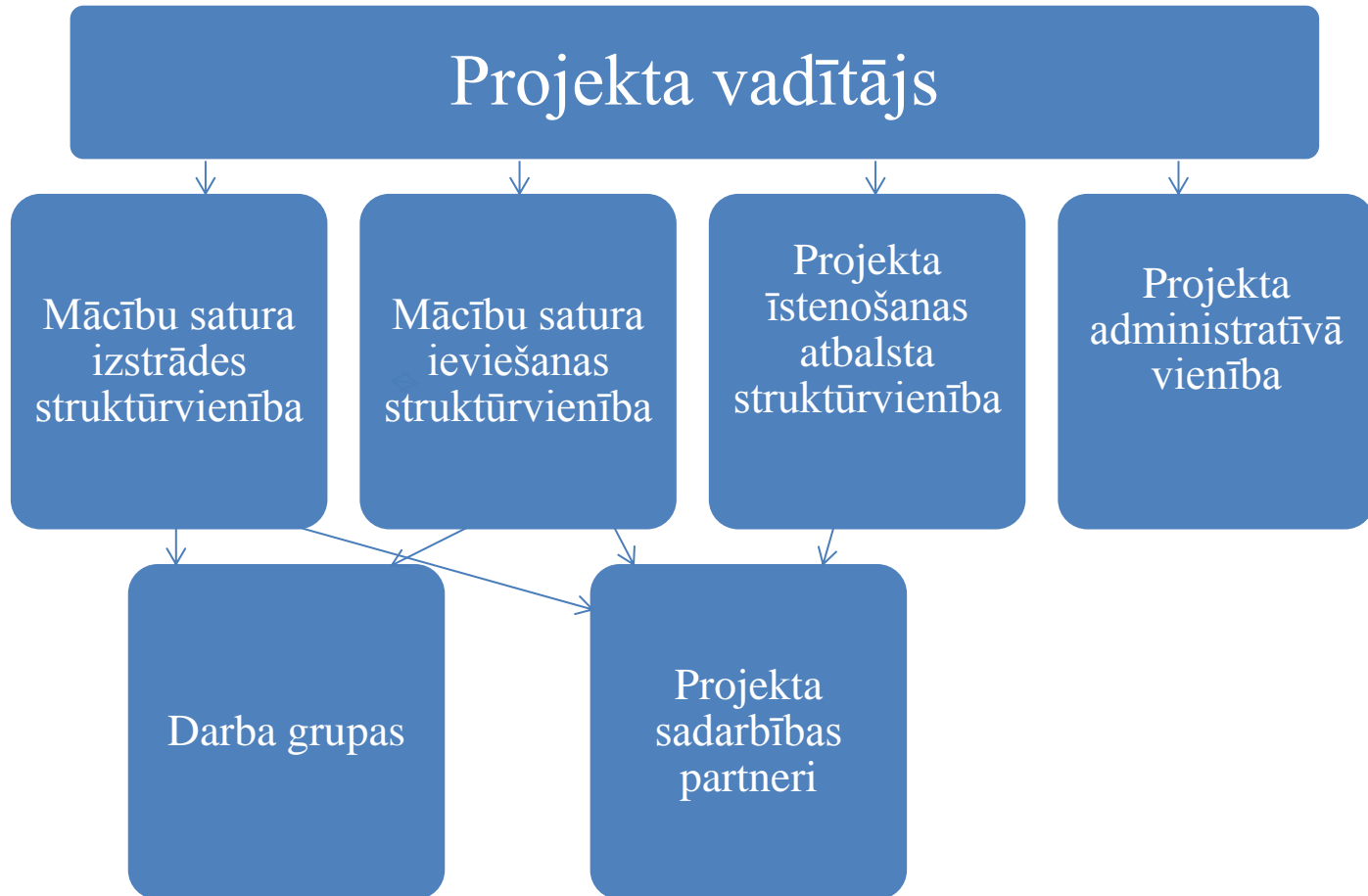
Projekta mērķis

Nodrošināt kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura (turpmāk – mācību saturs) aprobāciju atbilstoši vispārējās izglītības obligātā satura aprakstam un mācību satura ieviešanu pirmsskolas izglītības, pamatizglītības un vidējās izglītības pakāpē.

Valsts izglītības
satura centrs

Projekta struktūra

Valsts izglītības
satura centrs

Projekta administratīvā vienība

- Projekta vadītāja vietnieks administratīvajos jautājumos (0,4 slodzes);
- Finansists (0,3 slodzes);
- Galvenais grāmatvedis (1 slodze);
- Grāmatvedis (0,7 slodzes);
- Juriskonsults - iepirkumu speciālists (1 slodze);
- Lietvedības speciālists (1 slodze);
- Personāla speciālists (1 slodze).

Valsts izglītības
satura centrs

Mācību satura izstrādes struktūrvienība

- Nodrošinās mācību satura, mācību un metodisko līdzekļu, diagnosticējošo darbu un eksāmenu satura izstrādi, ekspertēšanu, t.sk. sadarbības partneru izveidoto, iesaistīsies aprobācijas nodrošināšanā. Vadīs mācību satura, diagnosticējošo darbu un eksāmenu satura izstrādes ekspertu grupu darbu. Organizēs mācību un metodisko līdzekļu sagatavošanu publicēšanai.
- Struktūrvienību vadīs Mācību satura izstrādes struktūrvienības vadītājs. Struktūrvienībā plānots iesaistīt 15 vecākos ekspertus un 6 – 401 ekspertu. Eksperti tiks piesaistīti uz 0,3 līdz 1 slodzei ne mazāk kā uz vienu mēnesi (*Iesaistīto ekspertu skaits būs mainīgs dažādos projekta īstenošanas periodos atbilstoši veicamā darba apjomam*).

Valsts izglītības
satura centrs

Mācību satura ieviešanas struktūrvienība

- Mācību satura ieviešanas struktūrvienība nodrošinās pedagogu profesionālās pilnveides programmu un nodarbību izstrādi aprobācijai, vadīšanai un izvērtēšanai t.sk. nodarbībām e- mācību vidē; vadīs aprobācijā iesaistīto skolu pedagogu profesionālas pilnveides nodarbības, nodrošinās mācību satura izstrādē iesaistīto pedagogu profesionālo pilnveidi, organizēs mācību satura aprobācijas un mācību satura ieviešanas pasākumus.
- Struktūrvienību vadīs Mācību satura ieviešanas struktūrvienības vadītājs. Struktūrvienībā plānots iesaistīt 5 vecākos ekspertus, vecāko komunikāciju ekspertu, sabiedrisko attiecību speciālistu un 15 ekspertus (pieļaujot, ka daļa ekspertu varētu strādāt arī uz 0,5 slodzēm, tad proporcionāli palielināsies ekspertu skaits) un 5 ekspertus uz 0,3 slodzēm.

Valsts izglītības
satura centrs

Projekta īstenošanas atbalsta struktūrvienība

- Projekta īstenošanas atbalsta struktūrvienība nodrošinās darbu ar sadarbības partneriem un sociālajiem partneriem. Pārraudzīs projekta īstenošanai nepieciešamo digitālo risinājumu izstrādi un ieviešanu, nodrošinās tehnoloģisko risinājumu savietojamību. Organizēs digitālās mācību resursu krātuves izveidi un uzturēšanu, e-mācību vides paplašināšanu un uzturēšanu. Koordinēs mācību satura aprobācijas norisi izglītības iestādēs un sadarbības partneru darbu izpildi atbilstoši sadarbības līgumā noteiktajam. Nodrošinās profesionālās pilnveides pasākumu, semināru, un konferenču tehnisko organizāciju un norisi.
- Struktūrvienību vadīs Īstenošanas atbalsta struktūrvienības vadītājs (0,5 slodze). Struktūrvienībā plānots iesaistīt: vecāko ekspertu partnerību nodrošināšanā, partnerību koordinātoru, IKT vecāko ekspertu, IKT risinājumu ieviešanas nodrošinājuma ekspertu, 2 speciālistus materiālu izstrādes koordinēšanai, aprobācijas organizēšanai, pasākumu koordinēšanai un 3 asistentus.

Valsts izglītības
satura centrs

Sadarbības partneri

Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija
(RPIVA)

Latvijas Universitāte

Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija

Latviešu valodas aģentūra

Strazdumuižas internātvidusskola - attīstības centrs
vājredzīgiem un neredzīgiem bērniem

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija (RTA)

Liepājas Universitāte

Daugavpils Universitāte (DU)

Pašvaldības (80 izglītības iestādes)

Valsts izglītības
satura centrs

Vispārējās izglītības iestāžu atlase aprobācijai

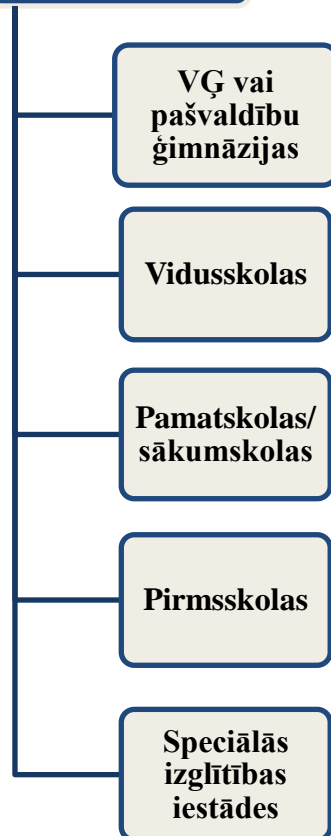
- Tiks uzaicinātas 9 republikas pilsētu un 110 novadu pašvaldības nominēt to padotībā esošās ne vairāk kā trīs vispārējās izglītības iestādes (Rīga – ne vairāk kā 15 izglītības iestādes)
- Pēc pašvaldību pieteikto vispārējās izglītības iestāžu saraksta saņemšanas pēc noteiktiem kritērijiem tiks veikta izglītības iestāžu atlase, paredzot aprobācijā iesaistīt ne mazāk kā **80** vispārējās izglītības iestādes, tai skaitā pirmsskolas izglītības iestādes, sākumskolas, pamatskolas, speciālās izglītības iestādes, vidusskolas, ģimnāzijas un valsts ģimnāzijas, no visiem plānošanas reģioniem

Valsts izglītības
satura centrs

Izglītības iestāžu atlase

Iestāžu tipi

Sadalījums no reģiona

Atlases kritēriji

2015.gada 24.novembra
MK noteikumu Nr. 670
pielikums

*Ne mazāk kā piecas
izglītības iestādes Rīgas
pilsētā*

Valsts izglītības
satura centrs

Mācību un metodiskie līdzekļi

- 6 mācību un metodiskie līdzekļi pirmsskolai (izglītojamajiem vecumā no pusotra līdz četriem gadiem un vecumā no pieciem līdz sešiem gadiem)
- 13 mācību un metodiskie līdzekļi 1.-6.klasei
- 27 mācību un metodiskie līdzekļi 7.-12.klasei
- 15 mācību un metodiskie līdzekļi adaptēti vieglajā valodā 7.-9.klasei (izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām iekļaujošās izglītības īstenošanai)
- 10 mācību līdzekļi izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem
- 5 integrēti mācību līdzekļi izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem un dažādiem attīstības traucējumiem

Valsts izglītības
satura centrs

Mācību satura specifiskas apguves mācību un metodiskie līdzekļi

- Mācību un metodiskie līdzekļi satura un valodas integrētai apguvei pirmsskolas izglītības, pamatizglītības un vidējās izglītības pakāpē
- Digitāls Eiropas Valodu portfelis svešvalodu (angļu franču, krievu, latviešu un vācu valodas) apguvei
- Pielāgotas mācību grāmatas *Braila* rakstā pamatizglītības un vidējās izglītības pakāpē

Valsts izglītības
satura centrs

Diagnostikas instrumentu izstrāde

Lasītprasmes novērtēšanas testa 4.- 6.klases
izglītojamiem ar speciālām vajadzībām
izstrāde

Datorprogrammas „no teksta uz runu”(text-
to-speech) izstrāde

20 Diagnosticējošo darbu izstrāde

Izstrādāts dabaszinību, fizikas un ķīmijas
eksāmenu satura projekts

Valsts izglītības
satura centrs

Pedagogu profesionālās pilnveides programmu īstenošana

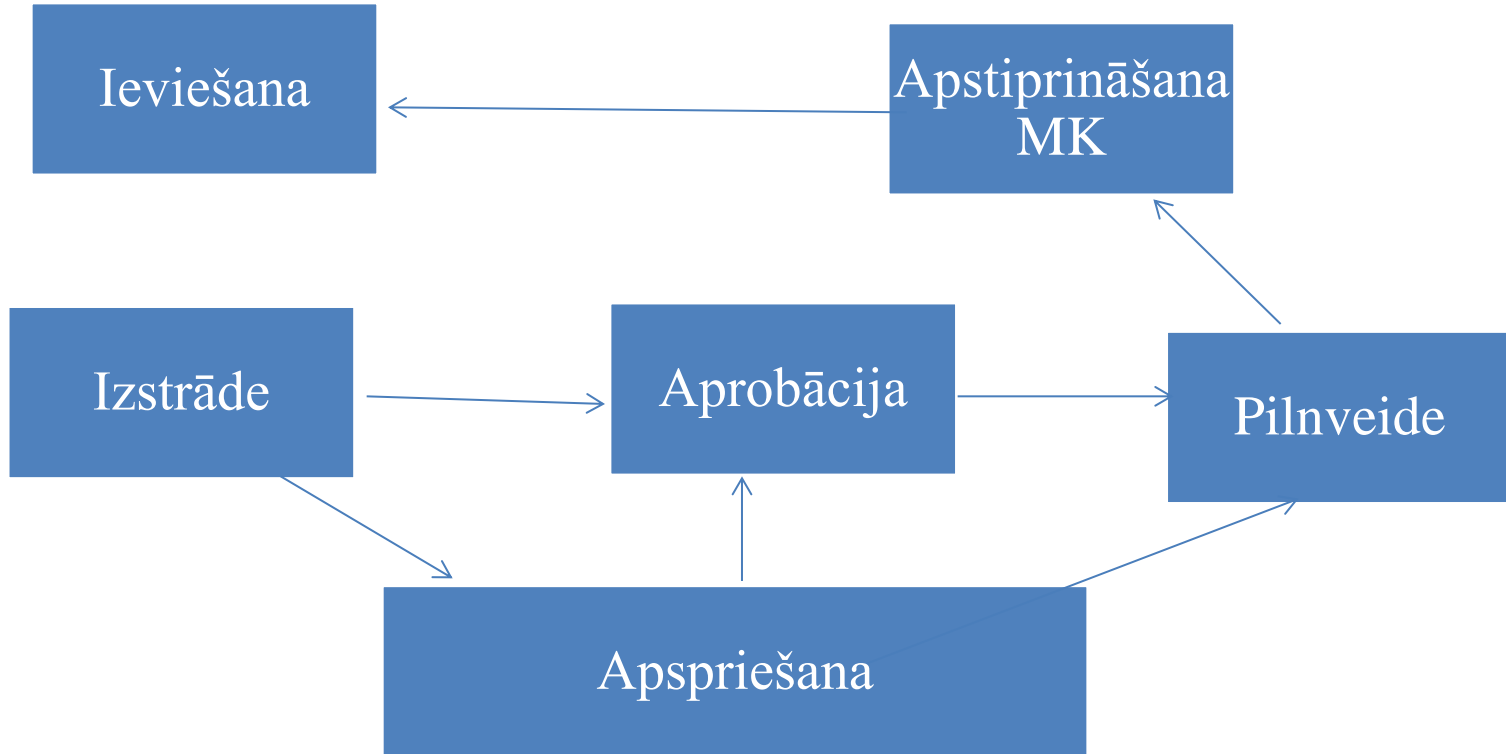
- Mācību satura izstrādē iesaistītajiem pedagogiem – 240 *pedagogi*
- Aprobācijā iesaistīto izglītības iestāžu pedagogiem – 1731 *pedagogi*
- Pirmskolas izglītības iestāžu metodiķiem un vadītājiem – 1090 *pedagogi*
- Vispārējās vidējās izglītības iestāžu direktoru vietniekiem mācību darbā (skolu vadībai) – 1600 *pedagogi*
- Svešvalodu skolotāju sagatavošana darbam ar EVP – 955 *pedagogi*
- Speciālistu sagatavošana darbam ar DIBELS Next testu – 99 *pedagogi*
- Pedagogiem iekļaujošas izglītības jomā – 200 *pedagogi*
- Pedagogiem par CLIL metodes izmantošanu – 45 *pedagogi*

Kopējais skaits – 6000 pedagogi

Valsts izglītības
satura centrs

Rezultāts: Apstiprināto vadlīniju un standartu skaits vispārējā izglītībā, kas nodrošina kompetenču pieejā balstīta mācību satura īstenošanu

Valsts izglītības
satura centrs

Mācību satura ieviešanas uzsākšana

2018./2019
Pirmskola;
1.kl.; 4.kl.

2019./2020.
2.kl.; 5.kl.
7.kl.; 10.kl.

2020./2021.
3.kl.; 6.kl.
8.kl.; 11.kl.

2021./2022.
9.kl.; 12.kl.

Valsts izglītības
satura centrs

Mācību satura ieviešanas pasākumi pedagogiem

- Informatīvu un izglītojošu semināru organizēšana piecos Latvijas plānošanas reģionos, lai iepazīstinātu pedagogus ar kompetenču pieejā balstīta mācību saturu. Mācību satura ieviešanas semināri piecos plānošanas reģionos Latvijā katru pavasari četrus gadus pēc kārtas no 2018. līdz 2021.gadam. (82 semināri)
- Konferenču organizēšana: 3 konferences: (a) 2018./19. m.g. sākumā, uzsākot mācību satura ieviešanu pirmskolā un 1.-6.klasē; (b) 2019./20. m.g. sākumā, uzsākot mācību satura ieviešanu 7.-12.klasē; (c) 2021.gada vasarā, lai ziņotu par projekta rezultātiem (katrā 1000 dalībnieki); 7 tematiskas konferences vidēji reizi pusgadā, sākot ar 2018.gadu (katrā 500 dalībnieki).

Valsts izglītības satura centrs

Velga Kakse, Vispārējās izglītības satura nodrošinājuma nodaļas vadītāja vietniece,
velga.kakse@visc.gov.lv

2016.gada 17.oktobris